

**MAKABGACHA YOSHDAGI BOLALAR BILAN TASHKIL ETILADIGAN
IJTIMOIY PEDAGOGIK MUAMOLAR**

Tolibjonova Madina Avazxonovna - “University of Management and Future Technologies” universiteti S550-23 PPO‘ guruh talabasi

Anotatsiya: Ijtimoiy pedagogik muammolar mavzusi, bolalar tarbiyasidagi turli qiyinchiliklar va muammolarni tahlil qilishni nazarda tutadi. Ushbu mavzu bolalarning ijtimoiy, emosional, va intellektual rivojlanishini ta'minlashda mavjud bo'lgan muammolarni o'rganadi. Ayniqsa, maktabgacha yoshdagi bolalar bilan bog'liq ijtimoiy pedagogik muammolar, jamiyatdagi o'zgarishlar, oilaviy sharoitlar, ta'lim tizimining samaradorligi kabi omillar bilan chambarchas bog'liqdir. Ushbu ishda bolalar bilan ishlashda yuzaga keladigan asosiy muammolar, ularning yechimlari va ijtimoiy pedagogik yondashuvlar haqida batafsil ma'lumot beriladi.

Kalit so'zlar: Maktabgacha yosh, ijtimoiy pedagogika, tarbiya, bolalar rivojlanishi, pedagogik muammolar, oilaviy sharoit, emosional rivojlanish, ta'lim tizimi, ijtimoiy integratsiya, psixologik yordam.

Kirish:

Makabgacha yoshdagi bolalar — bu hayotining dastlabki yillarida bo'lgan, o'rganish va rivojlanish uchun katta imkoniyatlarga ega bo'lgan yosh guruhidir. Bu davrda bolalar psixologik, jismoniy va ijtimoiy jihatdan tez o'zgarishlar va rivojlanishlarni boshdan kechiradilar. Shu sababli, maktabgacha ta'lim va tarbiya jarayonida ijtimoiy pedagogik muammolarni hal qilish juda muhim ahamiyatga ega. Bunday muammolarni tahlil qilish, pedagoglar va ota-onalar uchun bolalar bilan samarali ishlashda yordam beradi.

Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish:

Makabgacha yoshdagi bolalar uchun eng asosiy muammolardan biri bu ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishdir. Ushbu yoshda bolalar jamoa ichida qanday munosabatda bo'lishni, boshqalar bilan o'ynashni, fikrini aytishni, savollarni berishni va javoblarni olishni o'rganishadi. Ijtimoiy pedagogik nuqtai nazardan, bolalar o'zaro

aloqalarida to'g'ri va xushmuomalalikni o'rganishi kerak. Buning uchun, pedagoglar ularni to'g'ri ijtimoiy vaziyatlarga olib borib, o'zaro hurmat, hamjihatlik va yordam ko'rsatish kabi qadriyatlarni o'rgatishlari zarur.

Oilaviy muhit va uning ta'siri:

Bolalar o'z oilasidan boshlanadigan birinchi tarbiya va ta'limni olishadi. Agar bolalar uyda ijtimoiy muhitni tushunishda muammolarga duch kelsa, bu maktabgacha ta'limda ham aks etishi mumkin. Oilaviy tarbiya tizimi va ota-onalar bilan o'tkaziladigan psixologik maslahatlar, bolaning ijtimoiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi samarali hamkorlik bolaning ijtimoiy ko'nikmalarini tez rivojlantirishga yordam beradi.

Ta'lim tizimida muvofiqlik muammosi:

Maktabgacha ta'lim tizimi o'ziga xos jihatlarga ega bo'lib, bu jarayonni o'rganishda turli muammolar mavjud. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlashda pedagogik yondashuvlarning turlicha bo'lishi va o'qituvchilarning malakasi, ijtimoiy pedagogik vazifalarni bajarishda to'g'ri usullarga e'tibor qaratilishi zarur. Bu usullarni to'g'ri tanlash, bolalarga o'zini ifoda etish, boshqalarga nisbatan empatiya ko'rsatish kabi ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

Kutilgan va kutilmagan xatti-harakatlar:

Maktabgacha yoshdagi bolalar, ko'pincha o'z xatti-harakatlarini boshqarishda qiyinchiliklarga duch keladilar. Bu yoshdagi bolalar uchun o'z xatti-harakatlarini nazorat qilish, ijtimoiy me'yorlarga mos keladigan davranishlarni o'rganish muhim ahamiyatga ega. Pedagoglar, ular bilan ishlashda sabr-toqatli va hushyor bo'lishlari kerak. Bu bolalar o'z faoliyatlari orqali yangi bilimlarni o'zlashtirishi va turli turdagi muammolarni yengishlari mumkin.

Ijtimoiy boshqaruv:

Bolaning ijtimoiy rivojlanishiga yordam berishda ijtimoiy boshqaruv tizimi ham muhim o'rin tutadi. Maktabgacha ta'lim muassasalarida pedagoglar va tarbiyachilar bolalar uchun to'g'ri ijtimoiy boshqaruvni tashkil etishi, o'yinlar, mashg'ulotlar va boshqa faoliyatlar orqali bolalar bilan muloqot qilishni o'rganishlari kerak. Bu

boshqaruv tizimi, bolalarni muammolarni hal qilishga va o'zaro munosabatlarni rivojlantirishga yo'naltirishi kerak.

Bolalar bilan ishlashda psixologik yondashuv:

Ijtimoiy pedagogik muammolarni hal qilishda bolalar psixologiyasini chuqur tushunish muhim ahamiyatga ega. Maktabgacha yoshdagi bolalar o'zlarini anglash jarayonida, ba'zan psixologik muammolarni boshdan kechirishlari mumkin. Shuning uchun, bolalar bilan ishlashda individual yondashuv, ularning hissiyotlarini tushunish va psixologik yordam ko'rsatish juda zarur.

Xulosa:

Makabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlashda ijtimoiy pedagogik muammolarni hal qilish muhim ahamiyatga ega. Pedagoglar, ota-onalar va ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi mutaxassislar o'zaro hamkorlikda bolalarning ijtimoiy rivojlanishiga yordam berishlari, ularga to'g'ri tarbiya va ta'lim berishlari kerak. Bu esa, bolalarning kelajakda o'zini ijtimoiy jihatdan mukammal inson sifatida namoyon qilishlariga zamin yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Sulaymon Amirqulovich Xaydarov. (2024). O'quvchilarni tarbiyashda ijtimoiy fanlarni o'qitishni didaktik imkoniyatlari. SCIENCE AND EDUCATION SCIENTIFIC JOURNAL. 5.1.B.271-275.
2. Хайдаров, С. (2023). Педагогик faoliyatda o'qituvchi o'zida kompetentlik sifatlarini shakllantirishi. Цифровизация современного образования: проблема и решение, 1(1), 64–67.
3. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1/2), 92-96.
4. Хайдаров С. (2024). Spiritual influence on child education in families. Web of Teachers: Inderscience Research. 2 (11). 203-205.
5. Хайдаров С. (2025). Oilalarda farzand tarbiyasiga ruhiy ta'sir etkazish. Modern Education and Development. 3 (17). 23-27.

6. Khaydarov S.A. (2025). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. Modern Education and Development. 3 (17). 28-33.
7. Xaydarov S.A. (2025). Ijtimoiy-gumanitar fanlarda raqamli metodlardan foydalanish yo'llari. NEW RENAISSANCE international scientific journal. 2(1). 91-94.
8. Xaydarov S.A. (2025). Yoshlarda vatanparvarlik hissini tarbiyalashda Boburnoma asariga ishlangan miniatyuralarning ahamiyati. Til va adabiyot.uz. 2.11-12.